

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6CoP/23/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4616205313
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4616205313.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Ingrid Doležajovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletého: H. K., nar. XX. XX. XXXX, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, bytom u matky, dieťa rodičov: C. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. XXX a E. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom L., K. XXX/XX, zastúpený JUDr. Denisom Glajchom, advokátom so sídlom Topoľčany, Bernolákova 2476./34, o návrhu otca na zníženie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 27. 11. 2017 č. k. 9P/150/2016-243, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Topoľčany zo dňa 07. 05. 2018 č. k. 9P/150/2016-277 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie návrh otca na zníženie výživného na mal. H. K., nar. XX. XX. XXXX zamietol a o náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že mal. H. pochádza z mimomanželského vzťahu rodičov a naposledy o vyživovacej povinnosti bolo rozhodované rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 27. 03. 2013 sp. zn. 5CoP/5/2013-123, právoplatným dňa 09. 05. 2013. Týmto rozhodnutím bol otec zaviazaný prispievať na výživu mal. syna sumou 100 eur mesačne. Otec v čase posledného rozhodovania dosahoval príjem od 700 do 1.000 eur mesačne, už v tom čase mal okrem mal. H. ešte dve vyživovacie povinnosti. Matka v čase poslednej úpravy výživného bola nezamestnaná, evidovaná na úrade práce, poberala prídavky na dieťa, mal. H. navštevoval materskú školu. V súčasnosti otec pracuje ako vodič osobnej prepravy spoločnosti H.-RF s.r.o., jeho priemerný mesačný príjem v roku 2016 bol 69,13 eura. Je zamestnaný na skrátenej úväzok 80 hod. mesačne. V roku 2016 mu bola vyplatená dávka v hmotnej núdzi v celkovej výške 1.865,20 eura a za rok 2017 vo výške 926,80 eura. Má ešte vyživovaciu povinnosť k mal. H. Y., nar. XX. XX. XXXX, ktorý bol po rozvode manželstva zverený do striedavej starostlivosti obidvoch rodičov a vyživovaciu povinnosť k mal. H. H., nar. XX. XX. XXXX, ktorý žije s matkou a u ktorého tiež požiadal o zníženie vyživovacej povinnosti. Žije s priateľkou v byte, jej príjem je okolo 750 eur mesačne. Matka je nezamestnaná, pobera podpora v nezamestnanosti vo výške 383 eur mesačne, inú vyživovaciu povinnosť nemá. Z takto zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že návrh otca na zníženie výživného nebol podaný dôvodne. Poukázal na ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine a zhodnotil, že od poslednej úpravy výživného nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výšky vyživovacej povinnosti otca na dieťa. Otec podal návrh na zníženie výživného z dôvodu, že pobera dávku v hmotnej núdzi a nie je schopný platiť vyššiu sumu, ako minimálne výživné. Pri posudzovaní

zmeny pomerov vychádzal aj z jeho možností a schopností, a vychádzal z jeho príjmu, ktorý dosahoval pri poslednej úprave vyživovacej povinnosti vo výške od 700 - 1.000 eur mesačne. Otec ukončil podľa jeho vyjadrenia, pracovný pomer dohodou, no dôvod ukončenia pracovného pomeru nešpecifikoval. Aktuálne je zamestnaný na čiastočný úväzok, vykonáva prácu šoféra 80 hod. mesačne a k tomu poberá dávku v hmotnej núdzi, ktorej výška sa odvíja od dosiahnutého príjmu otca v daný kalendárny mesiac. Nie je podstatné, pri posudzovaní zmeny pomerov na strane otca, aký príjem otec dosahuje aktuálne, vychádzal z jeho príjmu, ktorý by bol mohol dosahovať, keby naplno využil svoje schopnosti a možnosti. Navyše otec vyčíslil svoje mesačné výdavky na výšku 410 eur, ktorá výrazne presahuje výšku ním zdokladovaného príjmu. Naopak o zmene pomerov možno hovoriť na strane mal. H. ktorý v čase poslednej úpravy navštevoval materskú školu a v súčasnosti je žiakom 4. ročníka základnej školy. S pribúdajúcim vekom dieťaťa rastú aj jeho potreby, zvyšujú sa výdavky a matka samotná nemôže, i s prihliadnutím na jej príjem, zabezpečiť všetky nevyhnutné potreby mal. dieťaťa.

3. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote odvolaním otec a domáhal sa jeho zmeny tak, že mu bude znížená vyživovacia povinnosť na 27,13 eura mesačne. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že svojim konaním nijak nezapríčinil stratu jeho zamestnania, bol mu tiež odobratý príspevok na bývanie a jeho príspevok v hmotnej núdzi sa výrazne zmenšil. Žije s priateľkou v byte, ktorá platí všetky výdaje spojené s bývaním, plus hypotéku. Jej príjem je okolo 750 eur brutto a on t. č. svojej priateľke neprispieva žiadnou sumou, pretože nie je schopný jej byť nápomocný. Vyživovaciu povinnosť si už voči synovi za 5 mesiacov nesplnil, pretože t. č. nie je toho schopný. V striedavej starostlivosti má syna H. a v čase, keď je u neho, tak má výdaje ako na stravu, ošatenie aj hygienu. Je si vedomý, že mal. H. je študentom 4. ročníka a má svoje potreby, no súd by mal prihliadať, že má ešte ďalšie dve vyživovacie povinnosti, ktoré aktuálne presahujú jeho finančné možnosti.

4. K odvolaniu sa vyjadrila matka, ktorá uviedla, že t. č. je nezamestnaná z dôvodu zrušenia prevádzky. Poberá podporu v nezamestnanosti 383 eur. Býva spolu s mal. synom v 3-izbovom rodinnom dome, uhrádza všetky platby spojené s bývaním. Otec si prestal plniť vyživovaciu povinnosť. Syn navštevuje 4. ročník základnej školy, na budúci rok pôjde na druhý stupeň a tým sa zvýšia aj jeho náklady. Otec sa nepodieľa na výchove syna, ani neprispieva žiadnym spôsobom nad rámec vyživovacej povinnosti, ktorú si momentálne neplní. Preto nesúhlasí so znížením výživného i vzhľadom na to, že mal. syn je veľmi šikovný, reprezentuje školu v matematickej súťaži Pytagoriáda a snaží sa mu v rámci svojich finančných možností poskytnúť všetko, aby sa naďalej mohol rozvíjať.

5. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu nevyjadril.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok - ďalej len CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou stranou, v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 CSP, § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné, rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, a preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

7. Konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je upravené v Civilnom mimosporovom poriadku - zák. č. 161/2015 Z. z., účinnom od 01. 07. 2015 (ďalej len CMP).

8. Podľa § 395 ods. 1 CMP, ak ust. § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

9. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre mal. dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

11. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu, vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

13. Výživné súd určuje podľa stavu zisteného v čase vydania rozhodnutia. Pri rozhodovaní o zmene výživného preto treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Predpokladom právoplatného rozhodnutia o výživnom je iba závažnejšia zmena pomerov. Nestačí úvaha o tom, či doterajšie výživné je primerané, pretože inak by išlo o neprípustnú reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Zmenou pomerov v zmysle ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine sa rozumie výrazná zmena tých okolností (na jednej, či druhej strane, t. j. oprávneného alebo povinného), ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Pri hodnotení schopností a možností rodičov prispievať na výživu detí, pokiaľ došlo k zmene zamestnania niektorého z rodičov, znamenajúcej pokles jeho zárobku, je potrebné zistiť aj dôvody takejto zmeny. Takisto je potrebné náležite zistiť okruh osôb, ku ktorým majú rodičia zákonnú vyživovaciu povinnosť. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom však vyplýva priamo zo zákona a nie na základe rozhodnutia súdu. Každý z rodičov je povinný prispievať na výživu detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, pričom schopnosti a možnosti rodičov sú zhodnotené zo všetkých relevantných hľadísk, najmä z hľadiska ich veku, zdravotného stavu, dosiahnutej kvalifikácie, možnosti ich uplatnenia v danom regióne so zreteľom aj na zistenú mieru nezamestnanosti a pod.

14. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie a vec aj správne právne posúdil. Súd správne pri rozhodovaní o návrhu otca na zníženie výživného vychádzal jednak zo Zákona o rodine a správne prihliadal na skutočnosť, že otec svoj predchádzajúci pracovný pomer ukončil bez vážnych dôvodov, a preto bolo potrebné pri jeho návrhu vychádzať z príjmu, ktorý dosahoval pri poslednej úprave vyživovacej povinnosti. Otec je momentálne zamestnaný len na skrátenej pracovnej úvazok, keď vykonáva prácu 80 hod. mesačne, čo je vzhľadom k jeho veku ako aj pracovnej produktivite nedostatočné a nevystihuje skutočne jeho schopnosti a možnosti. Námetka, že pracuje na skrátenej pracovnej úvazok práve z dôvodu striedavej osobnej starostlivosti o mal. syna H. sa javí ako účelová, pretože tak ako vyplýva z vykonaného dokazovania, mal. syn bol zverený do striedavej osobnej starostlivosti rodičov rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť 10. 07. 2013. Od toho času, až na rozdiel posledných piatich mesiacov, si otec vyživovaciu povinnosť voči mal. H. riadne plnil, a preto správne zhodnotil súd prvej inštancie, že i naďalej je v jeho schopnostiach a možnostiach si zadovážiť taký príjem, aby si mohol vyživovaciu povinnosť v primeranom rozsahu i naďalej na mal. syna plniť. Otec vo svojom odvolaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí nevysporiadal, a preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

15. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za neho koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie podľa § 379 ods. 1 a 2 CMP, môže mu súd uložiť pokutu do 1.000 eur (§ 382 ods. 1 CMP) a to opakovane za každé porušenie povinností vyplývajúcej z rozhodnutia (§ 382 ods. 1 CMP).

Ak výzva súdu na dobrovoľné splnenie povinnosti zostane bezvýsledná, a ak to povaha veci pripúšťa, súd môže rozhodnúť o tom, že príslušný štátny orgán zastaví výplatu rodičovského príspevku povinnému podľa osobitného predpisu a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému podľa osobitného predpisu (§ 383 ods. 1 CMP).

Ak úkony a opatrenia súdu smerujúce k dobrovoľnému splneniu povinnosti zostali bezvýsledné, súd výkon rozhodnutia uskutoční (§ 384 ods. 1 CMP).

Exekúciu možno vykonať len podľa zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku ak podkladom na vykonanie exekúcie je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

a/ zrážkami zo mzdy a z iných príjmov

b/ prikázaním pohľadávky

c/ predajom hnutelných vecí

d/ predajom cenných papierov

e/ predajom nehnuteľnosti

f/ predajom podniku

g/ príkazom na zdržanie vodičského preukazu